

ПУНКТУАЦІЙНА ПОМИЛКА

11 клас

Прочитайте текст і виконайте завдання 1—4

[1] Є чимало казок і повір'їв, що у вербі живуть добрі духи, які можуть допомагати людині в її щоденних справах. [2] А в одній казці розповідається про жінку, душа якої на ніч переселялася у вербу, що росте біля порога хати. [3] Якось чоловік зрубав цю вербу. [4] Щойно вона звалилася на землю, як у ту ж мить померла й жінка. [5] Проте навіть у зрубаному дереві залишилася жити її материнська любов. [6] Зроблена з верби, колиска ніжно заколисувала сироту-дитину, а виготовлена з вербової гілки сопілка розмовляла з дитиною маминим голосом, повчала її.

1. Засобом міжфразового зв'язку 1 і 2 речень є:

- А спільнокореневе слово Б синонім В займенник
Г лексичний повтор Д антонім

2. Дисприкметниковий зворот є в реченні

- А [1] Б [2] В [4] Г [5] Д [6]

3. Простим реченням є

- А [1] Б [2] В [4] Г [5] Д [6]

4. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А [1] Б [2] В [4] Г [5] Д [6]

5. Складносурядне речення є в рядку (розділові знаки пропущено)

- А Лелеку поклик звав до рідних гнізд а вам світили в душу вікна хати.
Б Прийшов ранок збудились дороги.
В І вчувалося кленам і соснам що над ними вже й неба нема
Г Пташки співали і свистали усюди по гаю голосно та гарно.
Д Торохнув грім немов на залізний дах сипнули повну шаньку каштанів.

6. Позначте безсполучникове складне речення, між частинами якого слід поставити двокрапку (розділові знаки пропущено)

- А Листя жовто-багряне сиплеться в саду чубаті хмари плачуть на ходу
Б Заголубіли травневі далі настала в лісі пора конвалій
В Любіть книгу вона допоможе вам розібратися в строкатому сплетінні думок.
Г Був теплий день світилася весна.
Д Тихо в полі гай темніє наступає літній вечір.

7. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А Війне вітрець — дзвінка пшениця летить, кидається уплав.
Б Гаї шумлять — я слухаю, хмарки біжать — милуюся
В Весна була тепла: парувала земля, від перших листочків ішов тонкий аромат.
Г Мені відкрилась істина печальна: життя зникає, як ріка Почайна.
Д Зрідка пробіжить тут заєць, або спиниться на кручі вовк.

8. Позначте складнопідрядне речення з однорідною підрядністю

- А Коли на руки немовля береш, кажи слова, що й твій далекий прашур.
Б А сонячне проміння згасало над горою, де була пасіка, де ми були удвох.

В Та й досі істинним є твердження: якщо люди перестануть чинити за правилами, вони втратять людську подобу.

Г Кожен, хто читає про Січ, неодмінно натрапляє на слово «курінь», яке вживається у двох значеннях.

Д Існує народна прикмета: якщо навесні багато пролісків, то гарно вродить картопля.

9. Позначте складнопідрядне речення з підрядним означальними

А Я страждав, як страждав мій народ, як страждала моя Україна

Б Щоб швидко рости, діти-підлітки під вербою водили хороводи.

В Я подарую квіти вам, які ще дихають світанком.

Г Я сідаю на горбик зігрітий, щоб ключі журавлині зустріти

Д Струни чекають, щоб пальці торкалися їх

10. Речення Ще той папір від часу не зотлів і пам'ятка лишилась людям здавна, де за неграмотних французьких королів підписувалась Анна Ярославна

А складне речення з сурядним та підрядним зв'язком

Б складносурядне речення

В складнопідрядне речення

Г складне речення з безсполучниковим та сурядним зв'язком

Д складне речення з безсполучниковим та підрядним зв'язком

11. Що є сполучником у реченні

А Сонце сідало за горами, за високими тополями, що стояли на горі

Б Казка – це свіжий вітер, що роздмухує вогник дитячої мрії і мови.

В Люблю легенький запах диму, що лине з лану.

Г У відкритому полі видно журавля, що летить у вирій.

Д Уважається, що велику чародійну силу має непочата вода криниць.

12. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення Вітру на морі не було... вибрати

А коли ми повернулися з екскурсії.

Б хоча за прогнозом обіцяли буйного.

В як і очікуваного кілька днів сонця.

Г проте клекотав сильний прибій.

Д яскраво світило сонце.

13. Укажіть речення з кількома підрядними

А Відомо, якою ціною давалися людству пошуки нових світів.

Б На новому місці хлопці почувалися так, неначе вилізли з чорної нори на світло денне.

В Він тихенько наспівував пісню, яку чув ще від матері.

Г Що в пісні співається, те в житті збувається.

Д Здається, що каштани уквітчували Київ завжди, відколи постало місто-красень на схилах Дніпра.

14. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А «Це наше новосілля,- говорила Мотря : - завтра по дневі роздивимося краще».

Б «Вам здається, що тепер море, як синій птах?» - обізвалася сусіди.

В Промовила конвалія: «Прощай, гаю милий!»

Г «Товаришу, - звернувся враз до нього, - мені треба оглянути рану.»

Д Г. Сковорода наводить слова Плутарха: « Дружба...зменшує страждання».

15. Відокремленим означенням можна замінити підрядну частину в реченні(0,5б.)

- А До кімнати весело вбігли близнюки, які міцно трималися за руки.
- Б Угорі тужливо озвалися журавлі, які вже взяли літо на свої крила.
- В До годівниці прибігала сарна, яка потоваришувала з нашим козеням.
- Г Надвечір ожили яскраві квіти, що прив'яли за день на сонці.
- Д Радують око різнобарвні квіти, що ростуть на клумбі.

16. Відокремленою обставиною можна замінити підрядну частину в реченні

- А Поводилися тихо, щоб не привернути до себе уваги.
- Б Водій загальмував на перехресті, щоб ми швидко вийшли з машини.
- В Коли ми зійшли на ту гору, керівник групи дав команду перепочити.
- Г Я біг досить-таки повільно, бо відчував страшну втому в ногах.
- Д Україна для мене – святина, яка дає крила, снагу.

17. У якому реченні підрядну частину можна замінити синонімічним дісприкетниковим зворотом

- А Зневажена тобою рідна мова — немов діброва, яку знищив вогонь!
- Б Глибокий захват і благовоління перед великим подвигом народу оволодівають мною, коли я пишу ці рядки.
- В Честі не потребуєш, якщо правди не знаєш.
- Г Коли перебуваєш на чужині, як ніколи хочеться бачити свою країну вільною, щасливою.
- Д Струни чекають, щоб пальці торкнулись до них.

18. Кома перед виділеним сполучником ставиться в реченні (розділові знаки пропущено)

- А Закони вод вітрів і хмар і світла відкрились нам у ті далекі дні.
- Б Тієї осені не було нам спочинку ні вдень ні вночі.
- В Ми в боротьбі пройшли крізь бурі і негоди і творимо життя незборне молоде.
- Г Люблю я тебе вдень і вночі вранці і ввечері і не знаю краю своєї любові.
- Д Моє щастя і ніжність я у пісні б хотів зберегти.

19. Позначте речення, у якому між підметом і присудком треба поставити тире (розділові знаки пропущено)

- А Моє життя неначе пісня.
- Б Я не турист у ріднім краї.
- В Життя пройти не поле перейти.
- Г Робота як робота.
- Д Деревина міцна на своєму ґрунті.

20. Неправильно розставлено розділові знаки при відокремлених додатках у реченні

- А За винятком баби Оришки, Чіпка нікого не любив.
- Б Окрім посуду, трипільці виробляли фігурки матері-землі.
- В Ні птиць, ані людей, окрім ясної зірки.
- Г Усі за винятком Марії, здивовано дивилися на мене.
- Д Микола, замість панського лану, вийшов на своє поле.

21. Установіть відповідність між назвою розділового знака і реченням, де його треба поставити (розділові знаки вилучено)

Ікома	А Грім гримить ... хліб буде родить
-------	-------------------------------------

2 тире	Б Найтепліший спогад із дитинства...мама вишивав рушники
3 крапка з комою	В Мороз притискує... мете сніг через рейки
4 двокрапка	Г Тільки невсипуще море бухає десь здалеку... та зорі тремтять в нічній прохолоді
	Д Поволі йдемо до хати... мати, наче виправдовуючись, стиха промовляє: «Ось повечеряємо, і я наспіваю тобі колискову...».

22. Установіть відповідність між назвою розділового знака і реченням, де його треба поставити (розділові знаки вилучено)

1 тире	А Скрізь червоно... і на небі, і на узгір'ях, і на горі.
2 кома	Б Як я люблю тебе, рідна сестро...
3 знак оклику	В Миколі сподобалися й краса Дарини ... і її сміливість, і впевненість у собі.
4 двокрапка	Г То не хмара ... біла пташка хмарою спустилась.
	Д Даринка вставала ні світ... ні зоря.

23. Приєднайте до фрагмента речення **Книги нас оточують скрізь...** запропоновані варіанти і з'ясуйте тип кожного з утворених речень

1 здається, вони існували завжди.	А просте з відокремленим членом
2 а їхня історія починається у далекому минулому.	Б просте з однорідними членами
3 бо вони залишаються важливим джерелом інформації.	В складне безсполучникове
4 і для багатьох стають друзями та порадиниками	Г складнопідрядне
	Д складносурядне

24. Установіть відповідність

1 з'ясувальне	А Той удома не ночує,...
2 причини	Б Не бий бобра,...
3 умови	В Увесь базар забрав би,...
4 означальне	Г Зачарування викликає поліська лексика,...
	Д Там не живе, не б'ється і життя, де ...

25. Спишіть речення, розставте розділові знаки, зробіть повний синтаксичний розбір речення(2б.)

Марко піднімається на підсинений пагорб, де крізь сон зітхає кучерявий овес, і застигає на місці: од вітряка до нього йде його Оленка з білим вузликом у руці.